

SAD i Britanija su znale za planirani masakr u Srebrenici šest sedmica prije

Guardian objavljuje kako je novo istraživanje pokazalo da je pad Srebrenice bio dio politike Velike Britanije, Francuske i SAD-a, ali i rukovodstva UN-a koji su se trudili uspostaviti mir u BiH po svaku cijenu. Prema najnovijim istraživanjima Velika Britanija i Sjedinjene Američke Države znale su šest sedmica prije da će se dogoditi masakr u Srebrenici, ali su ipak odlučile žrtvovati živote ljudi u svojim naporima za uspostavom mira.

Guardian prenosi pisanje [Florence Hartmann i Eda Vulliamyja](#) koji kažu da će svjetski političari prisustvovati obilježavanju dvadesete godišnjice genocida u Srebrenici na kojem će biti održani govori i odata počast žrtvama genocida, ali da će najvjerojatnije i ove godine izostati odgovor na pitanje kako se dogodila Srebrenica, odnosno zašto je odredima bosanskih Srba omogućeno nesmetano ubijanje više od osam hiljada Bošnjaka u samo nekoliko dana i to pred očima UN-a koji je treba štiti ljude. U tekstu koji je najava elektronske knjige "L'affaire Srebrenica: Le Sang De La Realpolitik" Florence Hartmann stoji da je u Haškom tribunalu za dvije decenije osuđeno 14 ubica, te da politički vođa bosanskih Srba Radovan Karadžić i general Ratko Mladić čekaju presudu na suđenjima za genocid, a da su među krivcima međunarodne zajednice i francuski general Bernard Janvier koji se protivio intervenciji, te holandski vojnici koji nisu zaštitili građane Srebrenice. Guardian

objavljuje kako je novo istraživanje pokazalo da je pad Srebrenice bio dio politike Velike Britanije, Francuske i SAD-a, ali i rukovodstva UN-a koji su se trudili uspostaviti mir u BiH po svaku cijenu."

Zapadne sile čiji su pregovori doveli do pada Srebrenice nisu znale za razmjere masakra i genocida koji bi

mogao uslijediti, ali je na osnovu dokaza jasno da su itekako bili svjesni Mladićevih namjera da bošnjačko stanovništvo cijele regiju u potpunosti nestane. Iz prethodne tri godine rata sasvim jasno je bilo zaključiti da to znači samo smrt", ističe se u tekstu. U aprilu 1993. godine Vijeće sigurnosti UN-a usvojilo je rezoluciju kojom je označeno da mir u BiH mora biti zasnovan na povlačenju sa teritorije oduzete upotrebom sile i etničkim čišćenjem. Istog mjeseca Vijeće sigurnosti upozoreno je da bi moglo doći do masakra u kojem bi potencijalno moglo stradati 25 hiljada ljudi ukoliko srpske snage uđu u Srebrenicu. Do 1995. godine Kontakt grupa je odustala od rezolucije iz 1993. godine.

Dvije godine poslije Srebrenica se našla pod nemilosrdnom opsadom, dok se međunarodna zajednica bavila isključivo pitanjima mira. Određeni broj važnijih ljudi smatrao je kako su enklave neodržive, a bivši savjetnik nekadašnjeg američkog predsjednika Billa Clintona, Alexander Vershbow, kazao je 1998. godine da je do juna 1995. godine budućnost Srebrenice izgledala sumorno. Tada je istakao kako se razmišljalo o razmjeni enklave za neku drugu teritoriju, te da su se Francuska i Britanija s tim složile. Takav prijedlog poslan je Ratku Mladiću u ime Velike Britanije i Francuske, a izvršen je pritisak i na predsjednika Republike BiH Aliju Izetbegovića da ustupi Srebrenicu i druge zaštićene zone." Poruka je bila jasna: enklave nemaju budućnosti", rekao je šef kabineta bh. vlade Mirza Hajrić. Guardian navodi da je Alija Izetbegović još 1993. godine upozorio civilne vlasti u Srebrenicu da predaja Srebrenice može biti cijena mira, ali da su oni odbili da s njim razgovaraju o tome. U aprilu 1995. godine Predsjedništvo Republike BiH pozvalo je 15 vojnih komandanata iz Srebrenicu u Tuzlu i zabranilo im da se vrate u Srebrenicu zbog toga što je to "zaštićena zona međunarodne zajednice". U međuvremenu je komanda bosanskih Srba izdala Direktivu 7 nakon koje su naređene borbene operacije koje su dovele do nesnosne situacije u Srebrenici i Žepi. Direktiva 7 tražila je trajno uklanjanje Bošnjaka i oslobađanje cijelog Podrinja. Isti dan Mladić se u Vlasenici sastao sa britanskim generalom i šefom snaga UN-a u BiH Rupertom Smithom, a na sastanku je izvadio kartu i označio svaku

enklavu. Sjedinjene Američke Države zauzele su stav da enklave nisu održive, a francuski general Bernard Janvier kazao je da su enklave neodbranjive. Sljedećeg dana Srbi su uzeli za taoce 400 vojnika UN-a, u znak odmazde za zračne udare. Predstavnici SAD-a, Francuske i Velike Britanije, Bill Clinton, Jacques Chirac i John Major odlučili su potom zaustaviti zračne napade, što je sakriveno od javnosti, a već 2. juna Ratko Mladić naredio je uništenje bošnjačkih snaga u tim enklavama. Dalje se navodi da bivši ministar odbrane Holandije Joris Voorhoeve tvrdi da su zapadne vođe znale za ove naredbe, ali da su holandske trupe držane u mraku. On je utvrdio kako su obavještajne službe najmanje dvije od pet stalnih članica Vijeća sigurnosti UN-a već početkom juna 1995. znale da Srbi namjeravaju napasti Srebrenicu, Žepu i Goražde. Voorhoeve je naveo je da su te dvije velike zemlje, Velika Britanija i SAD, znale za planove Srba, ali da te informacije nisu dijelile sa Holandijom." Nijedan političar, diplomata i visoki vojni funkcioner nije našao za shodno ni da podnese ostavku zbog izdaje Srebrenice. Bit će zanimljivo vidjeti da li će se bar nešto približno izvinjenju čuti sljedeće sedmice od Britanije, Amerike ili Francuske", zaključuju autori uz opasku da su svi oni nakon Srebrenice unaprijeđeni.